

ÖZET

Hemşirelerin Kişilik Özelliklerine Göre Çatışma Yönetim Yaklaşımlarının Belirlenmesi

Amaç: Bu araştırma, hastanede çalışan hemşirelerin kişilik özelliklerine göre çatışma yönetim yaklaşımlarını belirlemek amacıyla tanımlayıcı ve ilişki arayıcı tasarımda gerçekleştirilmiştir.

Materyal ve Metot: Araştırma, Aralık 2013-Şubat 2016 tarihleri arasında Erzurum il merkezinde bulunan 3 hastanede gerçekleştirilmiştir. Araştırma, ulaşılabilen ve araştırmaya katılmayı kabul eden 237 hemşire ile tamamlanmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak “Kişisel Bilgi Formu”, “Rahim Örgütsel Çatışma Envanteri -2” ve “Beş Faktör Kişilik Özellikleri Ölçeği” ni içeren bir anket formu kullanılmıştır. Veri toplamadan önce çalışmada kullanılan ölçekleri geliştiren araştırmacıların izni, etik kurul onayı ve kurum izni alınmıştır. Toplanan veriler bilgisayar ortamında frekans ve yüzde dağılımı, tanımlayıcı istatistikler, Pearson Momentler Çarpımı korelasyon analizi, t Testi, Cronbach Alfa katsayısı, Basit Doğrusal Regresyon analizi testleri ile değerlendirilmiştir.

Bulgular: Araştırmaya katılan hemşirelerin büyük çoğunluğunun bayan ve evli olduğu, genel olarak genç, servis hemşiresi, kadrolu ve lisans mezunu, çoğunluğunun 0-5 yıllık mesleki deneyime sahip olduğu, bazen gündüz bazen de gece çalıştığı, haftada 25-40 saat arası çalıştıkları ve genelinin 16 ve üzeri hastaya bakım verdikleri saptanmıştır. Hemşirelerin çoğunluğunun ayda birkaç kez çatışma yaşadıkları ve çatışma yaşadıkları kişilerin çoğunluğunu hasta ve yakınlarının oluşturduğu, bir kısmının ise birden fazla kişi ile çatışma yaşadığı tespit edilmiştir. Araştırma sonucunda hemşirelerin çoğunluğunun kişilik özelliklerinin daha çok “sorumluluk” ve “açıklık” olduğu, araştırmaya katılan hemşirelerin çatışma ile karşılaştıklarında daha çok “tümleştirme” stratejisini kullandıkları ve hemşirelerin kişilik özelliklerinden “sorumluluk” ve “açıklık”ın çatışma yönetiminde “tümleştirme” yaklaşımı üzerinde; “duygusal dengesizlik”in çatışma yönetiminde “ödün verme” ve “uzlaşma” yaklaşımı üzerinde; “açıklık” ve “duygusal dengesizlik” in çatışma yönetiminde “uzlaşma” yaklaşımı üzerinde etkili olduğu ve kişilik özelliklerinin çatışma yönetiminde “hükmetme” ve “kaçınma” yaklaşımı üzerinde etkili olmadığı saptanmıştır.

Sonuç: Hemşirelerin kişilik özelliklerinin çatışma yönetimi yaklaşımları üzerinde etkili olduğu ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Çatışma, çatışma yönetimi, hemşirelik, kişilik.